

Radostné svátky vánoční

**a v lásce, moudrosti a důvěře
v život a všechno stvoření
prožitý nový rok 2006
přeje**

Jarmila Plotěná

Život je dar

Život je dar a zázrak, Mistře náš,
to proto, že v lidském srdci přebýváš.
Dej, ať zde na světě nemají duše stání,
ať Tebe hledají dnem i nocí, bez ustání.

Kéž každá putuje za Tvým vábivým hlasem
a Tebe nachází za prostorem a časem.
Oceán Věčnosti tak nedostupný zdá se,
to - že již na zemi má duše dorůst spáse.

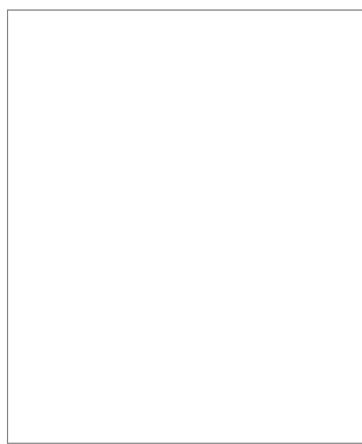
Na loďkách ctností k Cíli jen zvolna duše spějí,
korábem lásky tam doplují nejrychleji.
Dej, ať nikoli jak my bychom si přáli,
však podle vůle Tvé, abychom Tě milovali.

Jen tehdy bytosti ve světě divů žijí,
když vůle nejvyšší a lidská jsou v harmonii.
K prosbě „Buď vůle Tvá“, je třeba přidávat:
„K plnění vůle své, rač lidem sílu dát!“

„Pomoz nám, poutníkům, ať prosbami neplýtváme
a jedno raději, však vřelé, přání máme.
Touhu nám dej a tolik mocné síly,
abychom ve svých dnech se k Tobě navrátili.“

Když z lásky a oběti jsi stvořil tento svět,
slib, Nejvyšší, jsi dal: „Vše navrátí se zpět“.
Dopřej nám zahlédnout přes světské závoje a masky
nesmírné hlubiny Tvé dobroty a lásky.

Schopnosti jsi nám dal, dary hřivny cenné,
pomoz, ať na Cestě je správně užijeme.
Vždyť dobré vlastnosti vedou nás k bráně snad,
dále už musíme je všechny odevzdat.
Kdo učení Tvé touží správně pochopit,
vdechtem a výdechtem je denně musí žít.
Já, malý prosebník, jsem pravdu v slova vložil,
aby, kdo zralý je, je pochopil a prožil.



N. F. Čapek:

Barvy a nálada

Barvy nemáme vnášeti do svých příbytků bez výběru, ale máme je přizpůsobovati svým životním potřebám a svému charakteru. Barvy ovlivňují náladu, povzbuzují chuť k práci, uklidňují, anebo zesilují podrážděnost a mrzutost, vždy dle toho, jak harmonisují s povahou a povoláním.

Jednou z velikých zásad Svobodného bratrství je tvůrčí život. Všechno, co konáme a čím se obklopujeme, má sloužiti k vyjádření nebo k posílení nejplnějšiho života tvůrčího, jakého jsme schopni přítomně, a má současně upravit cestu k ještě dokonalejšímu projevu tělesného i duševního zdraví, k vyššímu požitku božských sil, k úspěšnému šíření dobrých nálad a dobré vůle mezi lidmi. A proto je naší povinností obírat se vážně každým zjevem a námětem, který by tomuto vznešenému cíli napomáhal. Odtud i náš zájem o barvy a jejich vliv na zdraví a povahu.

Dr. Siascia napsal roku 1899: „Účinky zářící energie jsou ohromné: chemicko-termické, elektromagnetické, oxydující, antitoxinové; ničí bakterie. Světelné paprsky povzbuzují nejnvnitřnější život, napomáhají výměně látek a tekutin, urychlují vylučování kyseliny uhličitě a hojnější okysličování organismu. Nauka o léčení světlem napomáhá i při nejtěžších vnitřních chorobách, při vyměšování bakterií a jiných jedů, při zmírňování chorobného tlaku krve ve vnitřních orgánech atd.“

Člověk není od světa uzavřený svojí kůží. Naopak kůže, nervy, plíce, smysly jsou stále ve spojení s nejjemnějšími vlivy a proudy záchvěvů okolního světa - a mezi těmi vlivy důležitý úkol připadá barvám a světlu.

Bylo zjištěno, že dítě už ve třetím až čtvrtém měsíci po narození může jeviti zálibu pro jistou barvu a neklid při jiné barvě.

Dále může býti jistá kombinace barev ve spojení s nepříjemnými vzpomínkami životními, a kdykoli člověk ony barvy nějak nápadně zahlédne, ihned pocítí starou bolest nebo odpor.

Konečně v barvách samých jsou takové rozdíly, že někdy ani dvě zdánlivě stejné barvy nemusí nutně býti stejnými. Na příklad sklo barvené přimícháním soli kobaltu je pěkně modré a přece takto barevné sklo tak neutišuje nervy, jako sklo barvené modrou skalicí. Příčina je v tom, že modř z kobaltu obsahuje oku neviditelný příměšek barvy červené a jiných barev, které ruší utišující účinek čistě modré barvy.

Každá barva má svůj zvláštní význam a také každá nemoc má svoji více nebo méně sympatickou barvu. Jsem si jist, že lékařská věda v budoucnosti bude mnohem více počítati s vlivem barev než činí dnes. Nám se ovšem jedná toliko o všeobecný význam barev na zdraví a náladu, a tu možno směle říci, že každá barva, která působí dobře na náladu, působí také všeobecně dobře na zdraví.

Prvé místo v tom ohledu zaujímají barvy přírodní, kterými příroda nejvíce hýří, když na jaře probouzí se k novému životu. A je to svěží zeleň, symbol naděje, která naději a optimismus oživuje a mysl, abych tak řekl, provětrává a všechny bacily mrzoutství vyhání. Je to dále barva vycházejícího sluníčka, která probouzí k činnosti a ponouká všechny buňky k vydání životní energie. A když člověk v denním boji se rozčiluje a jeho nervy

počínají se přepínati, tu pohled do modrého blankytu oblohy je utiňuje a hojí. Podobný účinek má moře, na kterém mnohý, nervovými bolestmi bičovaný, našel klid a zdraví.

Lékaři, jmenovitě holandskými, anglickými a německými, kteří v tomto ohledu experimentují, bylo prokázáno, jaký blahodárný účinek mají veselé jarní barvy na osoby duševně sklíčené a na celou řadu nervových a duševních chorob. Vojáci, kteří utrpěli ve válce otřes nervů, rychleji se zotavovali v lazaretech prosycených teplými, přívětivými barvami, nežli jejich soudruzi, kteří byli léčeni v šedivých a vůbec neutěšenými barvami sladěných nemocnicích.

Mrzuté, bručivé, zlobivé bytosti proměnily se ve veselé a dobromyslné v místnostech prosycených paprsky veselých, radostných barev.

Bylo pozorováno, že i dělníci, zvláště při některých povoláních, kde mnoho záleží na náladě, v místnostech sladěných povzbuzujícími barvami s menší námahou více a lepší práce vykonali, nežli v dílnách barev nevlídných, nehostinných, ospalých nebo přímo zoufalých. Ano zoufalých. Jsou barvy, které jsou příbuzné se zoufalstvím.

Vzpomínám starší dámy, která měla ložnici na sever, malovanou v šedých barvách. Každého rána vstávala mrzutá, ve špatné náladě. A hle, její bručounství zmizelo jako špinavý sníh na jarním veselém sluníčku, jakmile svoji postel přenesla do pokojíka na východ položeného, jarními barevnými tóny sladěného. Záclony byly ze žlutavého, průsvitného hedvábí a propouštěly náladu nervům přátelských paprsků.

Bylo vyzkoušeno, jak podrážděné osoby pěkně usínaly v pokoji se stěnami malovanými v žlutozelených odstínech, s modrou pokrývkou, s modrým stínidlem.

Každá barva má svůj zvláštní účinek na zdraví a náladu, který kombinacemi s jinými barvami lze vystupňovati. A není snad jediné nemoci, aby některá barva nebyla pro její léčení příznivější než druhá a není nálady, která by vlivem jistých barev nemohla být zlepšena nebo zhoršena, nebo která by neusnadňovala udržeti nebo odstraniti jistou náladu.

Jsou barvy, které působí tísnivě a jiné, které povznášejí a obveselují. Vždyť už nevhodná kombinace i příznivých jinak barev může působiti tísnivě. Jestli těžká tmavá barva je nahoře a pod ní se krčí barva lehká, světlejší, zdaliž necítíte tísnivý, utlačující dojem té těžké barvy?

Nebo zkusme vlézt do koupací vany potmě, a potom nechme rozsvítit, zdali při tmě nemáme pocit, jako bychom se ponořovali hloub než obyčejně, a při účinku světla jako by nás něco nazdvihovalo?

Na některé choroby je vliv barev zvláště nápadný. Posledně jsem pozoroval vliv barvy na epilepsii.

V místnosti nesladěné, kde bílé, šedé a černé nebo docela červené barvy převládají, kde je mnoho ostrých a neladných linií, kde nemá oko, na čem by si odpočalo a se posílilo, kde světlo se ostře odráží o sklo a nevrhá žádnou příznivou barvu, záchvaty bývají častější a prudší, nežli v místnostech radostnými barvami sladěných. Žlutě-fialová barva zdá se býti pro epileptiky zvláště příznivá.

Mezi nejvyš blahodárné, a hlavně utiňující, patří barva modrá. Četl jsem řadu klinických popisů, jak vhodným užitím modré barvy byly léčeny různé druhy nespavosti, srdce tlučení, křeče, akutní reuma (při chronickém reuma se osvědčila barva žlutá), návaly krve

do hlavy, neuralgie a jiné. Někteří lékaři mají v tom ohledu velké zkušenosti a velký úspěch, jiní opět jsou mínění odlišného, jako při všem na světě bývá.

O podrobnostech takové léčby nemohu se ovšem šířit, jen tolik podotýkám, že pro osoby nervozní, nespavé, podrážděné jsou modré barvy prospěšné a červené škodlivé.

Je možno mít v ložnici modrý strop, nebo modravé záclony, nebo modrou vázu, či koberec. Není řečeno, že má být všechno modré, postačí, když je dost bodů význačně modrých, kde by oko spočinulo, s odstraněním všeho, co by dráždilo.

Jiná je ovšem otázka, co dělati, jestli stav jednoho vyžaduje více modrou a stav druhého červenou barvu. Je to jako když jeden chce spát při otevřeném, druhý při zavřeném okně, když jeden jí rád knedlíky a druhý zeleninu.

Jinou význačně blahodárnou barvou je žlutá, jmenovitě oranžově žlutá. Kdežto modrá utiňuje, spočívá hlavní princip oranžové barvy v povzbuzování nervů k větší činnosti a čilosti. Prof. Babbitt jí užívá i proti zácpě s úspěchem!

Jiný lékař píše, jak vyléčil nervově úplně přepracovaného a zhrouceného pacienta tím, že mu poradil, aby si dal zasadit do oken žlutá skla, na zem položil žluté koberce a stěny dal polepit žlutými tapetami. A protože dotyčný trpěl také nespavostí, poradil mu, aby na noční stolek postavil modrou lampu a postel obestřel modrými záclonami.

Prof. Ponza, ředitel blázince v Alexandrii popisuje, jak pacienta, který se považoval za pochovaného za živa a odmítal jakýkoli pokrm, nemluvil a počínal si jako mrtvý, případ jistě zvláště těžký, vyléčil tím, že ho uvedl do pokoje žlutým světlem sytě prozářeného. Ještě týž den žádal pacient jídlo a do týdne byl úplně vyléčen.

V New Yorku jsem se stýkal s lékařem, který byl rozený Ind a na základě hlubšího poznání o podstatě života byl také horlivým přívržencem léčby světlem. Jednou mi vyprávěl, jaký má úspěch v léčbě zácpy žlutou vodou. Já se ho ptal, jak tu žlutou vodu připravuje. Docela jednoduše povídá: „Vezmu žlutou láhev, naplním ji vodou a vystavím přes den na sluníčko, a lék je hotový.“ Podobně připravoval i jiné vody. Mně se to zdálo velmi podivné, nedávno mi však přišla do ruky německá kniha, která tutéž zkušenost uvádí. Neměl jsem příležitost to vyzkoušet, jen pro zajímavost to připomínám. Možná, že tu nejvíce zapůsobila sugesce.

Po stránce více filozofické můžeme si v tom ohledu připomenouti, že tkanivo našeho těla, jako každá látka, skládá se v posledním rozložení z rytmicky se chvějících sil, slunečnímu světlu velmi podobných, a že změněné chvění bývá také způsobeno změněním barev, neboť každá barva představuje jistý počet záchvěvů v jedné vteřině.

Terapeutický účinek barev

Lékařské výzkumy potvrdily, že barva, respektive její vjem působí na celkový a psychologický stav organismu člověka; působení je závislé na intenzitě barvy, velikosti barevné plochy a na době vnímání. Odborná literatura uvádí příklady o tom, jak vhodná barva může urychlit průběh rekonvalescence, případně zmírnit některá onemocnění.

Červená barva povzbuzuje myšlení, vzrušuje, hřeje, zvyšuje napětí svalů a tlak krve, zrychluje rytmus dýchání, potlačuje melancholii. Nemá se užívat v místnostech pro nemocné se srdečními chorobami a se záněty.

Oranžová barva zrychluje puls bez zvyšování tlaku krve, má podněcující účinek na apatické, deprimované nebo anemické osoby, povzbuzuje žlázy, podporuje trávení, fyziologicky vzrušuje a povzbuzuje smysly člověka.

Žlutá barva zlepšuje depresivní stavy u lidí, povzbuzuje trávení, posiluje nervy a uklidňuje, zlepšuje vidění, využívá se jí k léčení psychoneuróz.

Zelená barva utišuje, uklidňuje bolesti způsobené neuralgií nebo migrénou, snižuje krevní tlak a rozšiřuje kapilární cévy, snižuje tlak uvnitř oka. Využívá se jí při léčení duševních nemocí, jako hysterie a nervové únavy.

Modrá barva posiluje nervy, zvyšuje duševní činnost, umožňuje rychlejší svalovou regeneraci, fyziologicky uklidňuje. Je vhodná do šaten těžce pracujících. Doporučuje se do místností pro nemocné kožními chorobami.

Místnosti, kde pracují lidé s přecitlivělými nervy, je vhodné upravit v odstínech středně modrých nebo modrozelených. Tyto barvy také uklidňují lidi trpící nespavostí. Barvy šarlatové a purpurové vzrušují citlivé lidi.

Nervózní lidé dávají přednost zelené nebo modré barvě, melancholici barvě červené, oranžové a žluté. Nemocní tuberkulózou vyžadují ve svém okolí teplé tóny žlutooranžové, nemocní na žlučník a játra mají v oblibě modrozelenou a je jim nepříjemná žlutá. Na člověka těžce raněného či v horečkách působí nepříjemně červená barva.

Zelenožluté, žluté a hnědé barvy by se neměly ve větší míře uplatňovat v prostorách, respektive kabinách vystavených kývání a houpání, jako na lodích, v letadlech i osobních automobilech, neboť působí na zesílení vegetativních poruch vznikajících při těchto pohybech.

Technický týdeník č. 11/73, str. 7

BARVY, BARVY

Vše, co žije, žije ve světle,
vše, co existuje, vyzařuje světlo.
Všechny věci přijímají život od světla
a toto světlo je kořenem života.

Paracelsus

Několik poznámek ke knize W. M. Hulke: Magie barev. Kniha o léčivé moci barev, Praha, Pragma, 1996, 152 s.

O působení barev bylo již mnoho napsáno. Každá oblast, v níž barvy hrají svoji významnou úlohu tvoří samostatný obor. Tak bychom mohli poznávat např. působení barev v interiérech, v odívání, vliv barev na naši chuť k jídlu, uplatnění barev v obchodu a v reklamě. Také barvy a různé druhy umění tvoří rozsáhlou kapitolu. Existují publikace o barvách v malířství a jiných druzích výtvarného umění. Ovšem rovněž v hudbě je barva zcela specifickým pojmem a tak bychom mohli pokračovat. Již z tohoto neúplného výčtu je zřejmé, v kolika oblastech hraje barva významnou roli. Kdybychom se soustředili podrobněji na význam barev v našem životě, téměř bychom nenalezli nic co by nevykazovalo nějakou barevnou kvalitu. Vždy jde o působení barvy na člověka a to na jeho tělesné a duševní zdraví. Není proto divu, že vznikl obor zabývající se na různé

úrovni působením barev na lidské zdraví a barevnou terapií. Jeho důležitou součástí je léčení barevným světlem a nauka o působení světla. Informace publikované na toto téma a vydané v minulosti i v současné době, bývají často součástí knih z obecnější, většinou esoterickou tematikou, pojednávající např. o symbolech, rituálech, duchovních cvičeních, oblastech vědomí apod.

Je tím vzácnější, objeví-li se publikace přímo zaměřená na léčbu barvami a pojednávající o tématu z různých hledisek, přičemž se nevyhýbá vedle intuitivního a experimentálního poznání z léčitelské praxe rovněž vysvětlení působení barev z fyzikálního hlediska. Srozumitelně a názorně pojednává o kvantové teorii a připomíná školní vědomosti, které poněkud přesahuje tvrzením, že, barvy jsou nositeli informací. (s. 29 – 31) Připomíná rezonanční princip: „Nejmenšími chvějivými silami mohou být vyvolány největší účinky, jsou-li tyto síly naladěné na chvění pole, na které působí.“

Rozsahem nevelká publikace *Magie barev*, jejíž autorka Waltraud Maria Hulke se již podtitulem „o léčivé moci barev a jejich působení na lidské tělo, duši a ducha“ hlásí ke staré esoterice, přičemž hovoří řečí poznatků současné vědy, srozumitelně a v historických souvislostech podaných. Autorka zjevně navazuje na antické poznatky fyziky, která byla základní vědou o přírodě a jejích zákonech, na zkušenosti starověkých učenců např. Pythagora a svůj, snad až příliš stručný přehled, dovádí až do novověku a důvodně se zastavuje u objevu souvislosti mezi barvami a pocity, který popsal roku 1810 J. W. Goethe. „Pohlížel na své učení o barvách, ...jako na své životní dílo a považoval je za mnohem důležitější než svou literární práci.“ (s. 20)

V kapitole o používání světla a barev ve starověku autorka píše: Mnoho starověkých kultur pěstovalo sluneční kult a věřilo v nadpozemskou léčivou sílu slunce. Tyto kultury viděly ve sluneční energii cosi božského, všemohoucího. „Nechte zářit světlo!“ znělo volání veleknězů a velekněžek při ceremoniích, konaných ve slunečních chrámech. V řeckých chrámech hlídaly vestálky na oltáři plamen, který představoval slunce, vyhasl-li plamen, musel zhasnout i jejich život. V ceremoniích při východu slunce se lidé obraceli tváří ke světlu, chválili Boha a děkovali za nový den. „Vdechovali“ světlo jako vše zaplavující životní sílu... (s. 18)

Z dalších postřehů autorky vybíráme: „Barvy jsou děti bílého světla. Jsou zářivým jevem naplněným nesmírnou energií. ...člověku buď chybí a nebo nechybí SVĚTLO, které má v každém atomu našeho bytí velký význam a které působí ohromné rozdíly v náladách a duševních rozpoloženích.“ (s. 11)

Barvy jsou tedy rozličné formy bílého světla, které v sobě sjednocuje všech sedm barev duhy: červenou - oranžovou - žlutou - zelenou - modrou - indigovou - fialovou. Světelné paprsky mají podstatný význam pro naše zdraví a pro náš celkový stav, protože pronikají svou energií každou buňku našeho těla, a tím způsobují určité molekulární reakce, které tvoří základ naší tělesné a duševní rovnováhy. Jakákoliv forma života je závislá na světle, a tím současně i na ohromné energii barev. Barvy jsou síly, které nás stále a všude obklopují svým působením, a tím hluboce ovlivňují myšlení a city. (s. 15 – 16)

Tyto skutečnosti jsou nám unitářům důvěrně známé z knihy *Nálada* a její vědomé tvoření od Dr. N. F. Čapka, kterou postupně uveřejňujeme na stránkách Poutníka. V kapitole o působení krásy na utváření nálady si Čapek povšimnul jakou přitažlivost mají pěkně upravené výlohy obchodů pro děti, jejichž domov je pustý a nehostinný. Připadalo

mu, že děti se snaží nabrat si krásu do zásoby, aby mohly vydržet život v prostředí pro ně nepříznivém. Krása a barvy jsou nerozlučně spjaty a chování dětí, které komentoval Čapek platí v plné míře i pro současného člověka. Jestliže moderní dobou uštvaní lidé jsou bezděčně přitahováni „současnými velechrámy“ - hypermarkety s výklady plnými zboží, nemusí jít vždy nutně o pouhé shánění a nakupování v touze vlastnit. Dnešní, poněkud upadlý vkus, vyhledává jako před dávnými časy barevnou krásu - a jestliže tuto touhu nespojuje s pobytem v přírodě nebo jestliže smysl nespátřuje ve vlastním úsilí a vlastní schopnosti tvořit krásu ani v náboženství a jeho chrámech, nachází náhražku před výlohami s jakýmkoliv barevně ladícím zbožím. Výrobci zboží a reklamy toto psychologické působení mají dobře zvládnuto a často tak nahrazují staré kněžstvo a přebírají, ke škodě náboženství, jeho posvátnou úlohu. Rovněž zářící obrazovky televizorů s jakýmkoliv filmem nebo pořadem, a světla monitorů počítačů mohou ke škodě věci nedokonale uspokojovat bytostně lidskou potřebu krásy a barevné harmonie.

Je proto třeba tuto znalost fungování lidské psychiky uvádět do praxe i v naší Unitarii a jsme-li nadšeni našimi svobodomyšlnými cestami a principy a rádi bychom je přiblížili i jiným, nám dosud třeba ještě neznámým lidem, je třeba vytvářet kolem sebe krásu a vyjadřovat svoji duchovní naději i tomu odpovídajícím prostředím. Vždyť co tvoříme a kde se shromažďujeme, vypovídá o stavu našich duší a naší cesty lépe než jakékoliv množství slov. Putujme tedy **cestou krásy** nejen v čase vánočním.

Jarmila Plotěná

Duchovní odkaz Otce Pia

Sami mystikové neradi hovoří o svých zážitcích, protože si jsou vědomi, že mají slovy popsat nepopsatelné. Proto se často uchylují jako evangelia k podoběnstvím. Otec Pio své slavné dopisy adresoval svým duchovním vůdcům. Proto na laika bez zkušeností s meditací kladou mimořádně vysoké nároky a poctivé úsilí. „Jsme obdarováni, ale tento dar vždy přesahuje naše schopnosti přijímat.“ (s. 6)

Platí-li, že překlad nikdy nemůže nahradit originální znění, pro překlad duchovních či mystických textů to platí dvojnásob. Navíc světec z Gargana používá starobylý styl, běžný v 19. století a používá termínů z nářečí, které modernímu Italovi jsou těžko srozumitelné. Na první pohled zaujme Piův odstup, i co neobjektivnější popis mystických stavů. Hovoří-li o vtěleném SLOVU, používá jména JEŽÍŠ bez christologických titulů či přívlastků. Zatímco teologové v jeho době s oblibou používali plurál, on nedokáže hovořit o Ježíšovi jinak než ve 3. osobě jednotného čísla. Můžeme rozeznat dvě roviny: pokud světec líčí vlastní nitro a duchovní stav, je úzkostlivý, až nejistý. Kdykoli je ujištěn o přítomnosti Boží ve vlastním nitru, jeví se pevný, klidný, jistý. Má jistotu, že „duchovní život je čímsi na výsost intimním, který nutno chránit před znesvěcením“.

Sv. František z Assisi měl to štěstí, že jeho hlavním vykladačem se stal jiný světec, teolog Bonaventura z Bagnoregia. Bohužel Otec Pio dosud vykladače srovnatelného formátu nenašel. O jeho stigmatěch tak vychází záplava průměrné a podprůměrné literatury.

O světcích z Gargana a jeho významu pro obrodu církve se dlouze hovořilo v letech 1962 - 65 během příprav na II. vatikánský koncil. Kanonizační proces přinesl důkazy, že Otec Pio se stává symbolem znovuoživení smyslu křesťanského života. Světec zesnul krátce po

skončení II. vatikánského koncilu. Narodil se r. 1887 a stigmata obdržel, když mu bylo 31 let. V oné době byl knězem 8 let. Hábit bratří kapucínů oblékl počátkem roku 1903, kdy byl přijat do neviditelného domu v Morcone. Po roce složil první sliby poslušnosti, čistoty a chudoby. Po roce složil věčné řeholní sliby a stal se tak bratrem Řádu menších bratří kapucínů.

Extatický zážitek z 20. září 1918 Otec Pio líčí v listu svému duchovnímu vůdci provinciálovi Benediktovi da San Marco, který si vyžádal co nejdůvěrnější popis průběhu stigmatizace. Po mši upadl do stavu hlubokého pokoje a ticha. Pak spatřil tajuplnou bytost, které krvácely ruce, nohy a bok. „Cítil jsem, že umírám... Ale Pán podepřel mé srdce... Pohled na onu bytost se vytratil a já si povšimnul, že mé ruce, nohy a bok byly proraženy a že z nich kanula krev.“ V nitru slyšel hučení vodopádu, který neustále vyvrhoval krev. Báł se, že zemře na vykrvácení. Své utrpení chápe jako trest, protože „jsem bohužel Ježíše znechtivil svými nesčetnými hříchy“. Zde jsme svědky nesmírného přehánění, které je v katolické hagiografii časté. Tento postoj pramení ze zdůrazňování vlastní slabosti a nicotnosti ve srovnání s Božím majestátem.

K zklidnění dochází v dopise XXII. „Ježíš mi odpověděl následujícím způsobem,“ kde světec vyjadřuje svůj podiv nad tím, že Ježíš vyslyšel jeho přímlyvy i za osoby, které dokonce ani neznal.

K reprodukci listů stigmatizovaného světce Pia z kritického čtyřsvazkového vydání pro kněze dal souhlas Otec Gerard di Flumerimo. Tím otevřel zbožným věřícím bez rozdílu vyznání přístup ke skutečnému pokladu křesťanské spirituality.

Boris Merhaut

Duchovní odkaz Otce Pia 1. Tajemství stigmat Otce Pia. Uspořádal Gianluig Pasquale. Překlad a předmluva Ctirad Václav Pospíšil. Praha, Nakladatelství PAULINK 2003. 120 stran. 129,- Kč.

Kolik je svítání?

Kdosi mu řekl,
kdesi přečetl,
má divné tušení, že v šedivém předivu lidského
času - SVÍTÁ,
že každým okamžikem cosi v člověku, všemu
navzdory - SVÍTÁ.

Šťastný, kdo tomu nevěří,
šťastný, kdo tomu kdysi věřil, pak pochyboval
a přestal věřit i pochybovat
a vzal svůj kříž a přesvědčil se.
Šťastný, kdo se přesvědčil, že na dně bolesti
je SVĚTLO,
že na samém dně bolesti - SVÍTÁ.

Šťastný, kdo uvěřil jednou a napořád,
navždy mu rozkvetl květ důvěry v srdci,
nikdy už nepřestal mít rád

a neptal se na důvody,
vždyť na vrcholu takové důvěry SVÍTÁ.

Šťastný, kdo chvíli zapomene na svá přání,
dýchá radostí druhého,
šťastný, kdo nehledá dobro ani škodu,
jen tiše sleduje jak skrze správnou práci
pomáhá tomu co se má stát.
Takovým konáním přichází k místům, kde SVÍTÁ.

Vždyť už tam, tam za tím pahorkem SVÍTÁ...

Slunce, když míchá barvy,
v přeskupení mraků se láme o hladinu...
i v největší temnotě pro velepíseň Krásy,
i v největší temnotě - SVÍTÁ.

Jarmila Plotěná

Zapal svíci s andělem

Adventní čas okouzlení světlem svíci přibližuje se nadějí a radosti v nové počátky času i duševní proměny, podmíněné nejen astrologicky, leč zejména božskými světy, kdy andělé zvěstují duchovní tradici o spáse lidstva vložené do betlémských jesliček.

Lehkost bytí, kterou vznášejí do duše vánoční andělé, zbavují nás hektiky všedního dne a vytvářejí ochranný prostor k tvůrčímu ponoru, aby se nad poušti jeho prázdnoty otevřelo nebe. Proto posvátné dny bychom si měli ochránit, cítit se skryti a chráněni před rušivými vlivy světlem rozzářeného prostředí s posvátnými podněty, že můžeme vystoupit do vyšších sfér nebeských. V tichu meditace slyšíme chór andělů, který pěje nejen o Vánocích, ale i každým dnem adventním - chválu Bohu - který se dal poznat v Ježíši Kristu. Andělé, o nichž referuje Bible nám dokazují, že do našeho života zasahuje hojivá Boží blízkost.

Vánoční andělé spojují nebe se zemí, božství s člověkem. Při zapalování adventních svíci i na vánočním stromu, znázorňujícím strom poznání dobrého, se otevírá vnitřní prostor našeho vyššího Já - chrám ducha, jehož světelné vibrace se vlévají do nebeského svatostánku.

Kde panuje tma, ať zavládne světlo, vypovídá svatý František z Assisi. Proto v předvánočním čase vnímáme svou světelnou auru, která proniká všemi centry vědomí (čakrami). Udržujte světlo v srdci i mysli, chraňte se negativních vlivů. Pěstujte rovnováhu a plaménky světla vnášejte nejen do kruhu rodinného, ale i do prostoru shodně naladěného. O Vánocích přichází k nám láska, která pochází z vesmírných sfér, kdy poraněný a rozvrácený svět dostává náhle lesk zdraví a míru, neboť vánoční andělé nám otevírají nebe a dávají nám pocit, že mezi Bohem a lidským světem existuje vzájemné proudění, že světlo pohody a laskavosti proudí oběma směry.

A vánoční stromeček bohatě rozsvícený všemi barvami duhy, z nichž letos dominuje rubínově červená, modrá, stříbrná a zlatá - barvy jako symbol vlastností andělů, kteří přispívají k vnitřnímu klidu a radosti.

Světelná mystika vánočních stromečků se začala objevovat v Evropě, v Německu v 16. století jako symbol stromu poznání dobrého, k němuž nás vede Hospodin. Archetyp posvátnosti času vánočního, kdy na zem sestoupil Bůh v Ježíši Kristu, kdy svatost času vykoupení lidstva se stále vynořovala v osvětlených reformačních proudech dějin.

Mystérium Vánoc skrývá i jmelí, které má prý čarovnou moc odpuzovat zlé síly. I slova žalmů se odedávna dotýkala lidských srdcí, jak dokazuje žalm 91 - „Neboť Bůh přikázal andělům svým, aby tě střežili na všech svých cestách, aby tě nosili na rukou, abys neurazil o kámen nohy své.“

Andělé - Boží pomocníci nás ochraňují, zahalují nás do léčivé přítomnosti nejen vánoční, aby nás nezasáhly střely nepřátel, aby nám neublížil jed zjištěných emocí, a veškerý neklid a spěch abychom urovnali křížem a modlitbou.“ Divoká zvířata ve svém nitru nepřemůžeme. Můžeme s nimi jen pokojně žít, pomohou-li nám v tom andělé, kteří posílí naše vnitřní - vyšší Já.“ (A. Grün)

Vánoční písně a koledy prosvětlí naše vědomí. Jedině pohledem vzhůru - k božské sféře se můžeme stát ryzími lidmi. Nikdy však není pozdě vstát, pohlédnout na třept hvězdné oblohy, zažehnout světlo svého vědomí, vydat se na cestu do duchovní domoviny a slavit tak svátek vánoční jako sjednocení s Bohem. A zapálíme-li prskavky na vánočním stromečku, pociťujeme jak blesk ducha osvětlil náš vnitřní prostor vzlínající k duchovnímu zrození. Andělé nám odhalují smysl bojovat se svými vnitřními živly, s archaickými pozůstatky živočišnosti, s odvahou stoupat po stupních světla, puzeni touhou po objetí Božím. Zpívaná starobylá antifona dosvědčuje přání vyjádřené: In paradisum deducant te angeli - Kéž tě do ráje doprovodí andělé. Vánoční čas je nejpříhodnější k zamyšlení, jak vejít do svatého božského světla, v němž se sami staneme světlem, neboť nebesa odpovídají na světelné signály.

Proto v adventním čase zapalujeme postupně svíce, jak vyjadřuje žalm - Zapal svíci - Bé-ha abotechna! (hebrejsky), abys vytvořil štafetu světla v srdcích, která obletí svět s anděli-zvěstovateli, že nám narodil se Spasitel.

Miluše Šubartová

CO MI ŘEKL STROM

Mnoho místa nezabírám na zemi,
však k nebi dosahuji svými větvemi.
Buď, člověče, jako on
to ti říká přítel strom.

Zatímco na zemi jsi pevně zakotven,
máš v úctě půdu, v níž jsi zasazen,
a dosahuješ svými kořeny
sílu a vláhu přímo v podzemí.

Od země vzrůstáš se svou nadějí
k výšinám, ty se k tobě sklánějí.

Stromy jsou našimi mlčenlivými přáteli. Tichou existencí obohacují náš život a nejen to, máme se od nich mnohému učit. Daleko nás předstihly dlouhověkou poutí, na této planetě, jsou našimi prapředky s letitou vývojovou zkušeností. Každý strom velikán nám tuto cestu připomíná: „Jsem prastarý, byl jsem tu dávno před tebou, člověče. Dávám ti pocit domova, bezpečí, ochrany. Ozdravuji tě svou trpělivostí a klidem. V místě, na němž po léta rostu, vytvářím mimořádně silnou energii a ono mi oplácí tím, že mi poskytuje veškeré dary potřebné k mému životu. Toto místo a já tak tvoříme neoddělitelnou jednotu a tímto spolužitím ozdravujeme Zemi.

Avšak nedej se mýlit, člověče, zdáním, že můj vliv je vázán pouze na toto jediné místo a dále moje působení nesahá. Možná ani netušíš jak veliká solidarita vládne mezi námi stromy, neboť neslyšíš naše dorozumívání ani naše žalostné volání, kterým naplňujeme prostor, kdykoliv je některý z nás v nebezpečí. Padá-li některý z našeho rodu pod tvými ranami nebo vichřice ničí les či tíha sněhu láme naše větve, daleko, široko vysíláme varovné signály nebezpečí života, bolesti a loučení. Nejsme neteční, komunikujeme, proto hovoř s námi, člověče, odměníme tě nejlepšími plody a kvetoucí láskou. Nevybíráme si povrchně obdarovaného, sloužíme pokorně květy, plody a útěšnou krásou v kterémkoliv období svého života. Můžeme ti být vzorem, člověče, v přijímání důstojenství služby v mládí i ve stáří. Chraň nás a buď nám proto přítelem a umožňuj nám život jako i my činíme tobě.“

Jarmila Plotěná

Na cestu životem

Jdi pevným krokem, kdo dojít chceš cíle
Překážek na sta nakupí ti chvíle,
však jsi-li silný, překonáš je hravě
a cestou svou dál půjdeš usměvavě.

Na cestě života jdi s hlavou bystrou, svěží,
pak splní se ti, več tvé srdce věří.
Tvé oči zjeví také kraje luzné krásy
a písni ptačí pozdraví tě hlasy.

Na cestu životem víc ještě je ti dáno.
V svém srdci pokladů máš množství uschováno.
Když vyzvedneš je, v slunečním ti jasu
pak tisícerou zjeví svojí krásu.

Necht' cestou životem ti úsměv jasní líce.
Slov dobrých rozdej kolem na tisíce.
Své srdce přikloň k všemu, co jen dýše,
kde třeba pomoz nenáročně, tiše.

Tvá cesta životem buď přímá vždy a jasná.
Na tobě záleží, zda bude zlá či krásná.

Kdo dobro seje, dobro také sklízí
a stopa zůstává, kde poutník v dále mizí.

Marie Mildorfová

Náboženství pro 21. století

Do horečnaté a rozpolcené Ameriky vyslala BBC korespondenta, aby vytypoval dvě pospolitosti na opačných pólech náboženského spektra. Napřed navštívil v Texasu městečko Willis na dálnici 45 mezi Dallasem a Houstonem, kde žije jednolitá bílá baptistická komunita. Před radnicí je pomník - bronzový odlitek Desatera jako symbol postoje „vítěz bere vše“, tj. že do správy města menšiny nemají co mluvit. Na každém kroku se setkával s takovou bigotností a fanatismem, že si připadal jako by byl v čase vržen o století zpět, do dob otrokářského Jihu. Aby se vzpamatoval z tohoto šoku, vydal se do Nové Anglie do Bostonu v Massachusetts, aby v unitářských sborech pookřál mezi laskavými a vlídnými lidmi, které mají žebříček hodnot shodný s ním. Zdržel se tam déle, než plánoval, protože pochopil, že svět by se měl lépe seznámit s jejich universalismem.

Zajímal se o příběh unitářství a tak se dozvěděl toto: Bostonští unitáři přiznávají, že jejich členové zajišťující styk s veřejností, nejsou příliš úspěšní. Tak v 50. letech naplánovali kampaň se sloganem „Jste unitář, aniž to víte?“ Měl to být nábor, ale byla to spíše výzva ke kulturní diaspoře. Kampaň reagovala na vysokou mobilitu v USA. Nadprůměrně vzdělaní unitáři nacházeli uplatnění nejen po celých Spojených státech, ale i v zahraničí a ztráceli tak živý kontakt se svou mateřskou komunitou. Odpovědí na toto rozptýlení byl v Bostonu vznik občanského hnutí Church of Larger Fellowship - Církev širšího společenství, kde nacházeli své místo sympatizanti a souputníci. Toto hnutí na sebe upozorňovalo inzeráty v denním tisku a posloužilo k tomu, aby podchytilo do ústřední evidence rozptýlené unitáře, kteří už nemohli pravidelně navštěvovat své původní sbory, i když jim pravidelně zasílali církevní příspěvek a předpláceli si unitářské časopisy. Nekladlo si za cíl hlásat nějaké nové poselství.

Tehdy vznikl universalismus jako misijní víra s ústředním náboženským přesvědčením; už tu nešlo o etnickou totožnost bílých Novoangličanů jako v prvním případě statistické evidence. Universalisté přinášeli své poselství všem bez rozdílu jejich denominace, pokud jim byli ochotni naslouchat. Inspirací bylo paralelní hnutí za občanská práva menšin a žen. Svým příkladným životem a poctivostí v podnikání si postupně získávali nejen osobní autoritu, ale i srdce a mysl hlavního proudu křesťanství. Nastal okamžik, kdy se museli rozhodnout, zda vplynout do obecného protestantství nebo zda mají přeformulovat své poselství tak, aby oslovovalo novou postindustriální informační éru a novou vzdělanou generaci.

Zvolili cestu teologického přeformulování. Když důkladně zkoumali židovsko-křesťanskou tradici, kde měli své kořeny, narazili na vizi tzv. „**nového universalismu**“ neboli „**vyvstávajícího universalismu**“ (Emergent U.), který podle Tracey Pullmana „je širší než křesťanství, protože je to náboženství evoluční, spíše univerzální než dílčí a stranická víra, protože je totožné s duchem (postmaterialistické či holistické) vědy.“

Proto se mnozí univerzalisté pokoušeli zformulovat „náboženství pro globální (jeden) svět“. Robert Cummings argumentoval, že univerzalizmus nemůže být omezen jen na protestanství či křesťanství, aniž by tím popřel svůj název.

Naproti tomu Brainard Gibbons tvrdil, že univerzalizmus a křesťanství jsou neslučitelné a razil termín „**Univerzalizovaný univerzalizmus**“.

A tak v předvečer sloučení univerzalisté začínali nacházet nové centrum své víry. Ale veškeré síly pohltilo úsilí k provádění a prosazování sjednocení. Kromě Kennetha Pattona nebyl nikdo, kdo by pokračoval v hledání nového jádra liberalistického náboženství. Dnes, po 40 letech, je tento úkol stále naléhavější. Pokud se to univerzalistům nepodaří, budou přijatelní jen pro ty, kteří je považují jen za prostředek vedoucí k nějakému postrannímu cíli, jako např. k úniku před svou vlastní minulostí, a ne za alternativní **živou víru**. V tomto případě by růst univerzalizmu byl mělký a pomíjející.

Co je tedy jádrem této **víry pro 21. století**, pro níž získáváme nové členy? Začneme tím, co není. Neobjeví se v žádném pokusu o vzkříšení, přeformulování či jiným způsobem obnovení judaisticko-křesťanské tradice. Zajisté, naše kořeny v ní spočívají. Ano, je to tradice, která potřebuje vzkřísit, přeformulovat a probudit. **Ale to není úkolem unitářů**, na tomto poli se už angažuje celá řada jiných denominací.

Rovněž nenajdeme náš střed bezpečí ve snaze vdechnout nový život do kla-sického náboženského humanismu. I ten je součástí naší tradice, ale časem ztratil jakoukoliv sílu, kterou kdysi dovedl pohnout lidským srdcem. Humanismus totiž čelil konvenčnímu nábožensko-dogmatickému myšlení tak úspěšně, že pak mnoha způsoby svému úspěchu podlehl. (Jako příklad může v Československu posloužit osud Volné myšlenky.) Jeho kritika náboženství, kdysi tak pohoršující, ba i rouhavá, je nyní přijímána obecně. Fakt, že tzv. náboženská pravice v USA může dnes humanismus používat jako strašáka, je důkazem, že humanismus sám o sobě přestal být přijatelnou a skutečnou alternativou.

V univerzalizmu se vyskytuje určitá sympatie k souboru metaforických a symbolických prostředků, které používá novopohanská alternativa a New Age (Nový věk). Avšak připomeňme si varování Emersona, když hovořil o pokusech eklekticky uměle vytvořit nějaké nové náboženství: „Veškeré pokusy vymyslet (eklektický) systém myšlení jsou dnes studené, kolážovité a filigránské, a zítra skončí v blouznění a vraždách.“

Náboženské vize nevznikají rozumářsky a vykonstruovaně, nýbrž tryskají z hlubin duše.

Hledání nových impulsů započalo roku 1961 po sloučení, když univerzalizmus směle zahájil přehodnocování své role a svého poslání ve světě, který vynálezy technovy nebezpečně zmenšily. Ohnisko se proto musí změnit. Po tři desetiletí unitáři prokazovali světu svou schopnost existovat mimo křesťanský konsensus. Nyní musí najít těžiště své účtyhodnosti a základ věrohodnosti.

Jako praktický příklad uvádí David E. Bumbaugh zkušenost jedné členky svého sboru v New Jersey, kterou získala při obědě v tak malé restauraci, že nebylo možné neslyšet, co si povídají dva hosté u vedlejšího stolu. Oba vyjadřovali nespokojenost s bohoslužbami, které navštěvovali. Náhle se jeden z nich otázal: „Nuže, več věří unitáři?“ Druhý bez zaváhání odpověděl: „V recyklaci.“

Autor to komentuje: „Ihned mne napadl 7. článek principů, který byl zformulován na 19. valné hromadě univerzalistů v Columbusu v Ohio, který těsně navazuje na Emersona, že víru nelze vytvořit, ta že musí spontánně vyrůstat. Tak článek 7. hlásá **naší úctu k**

vzájemně na sobě závislém síťový vespolečného propojeného života. O všech ostatních člancích se dlouze a vášnivě debatovalo. Avšak tento sedmý byl přijat takřka jednomyslně.

Na Západě, jak jsem se přesvědčil na řadě mezinárodních konferencích o etice Země, tato zásada je chápána a uznávána daleko častěji než v ČR. Do svého hodnotového systému ji vtělili příslušníci různých profesí a oborů, jako duchovně orientovaní biologové, psychologové, krajinní ekologové a tzv. hlubinní ekologové, kteří tyto zásady přejímají od norského filozofa Arne Naesse. Norsko je totiž jedinou zemí na světě, kde všichni vysokoškoláci mají v rozvrhu 1. ročníku filozofii jako předmět, ne pouhé dějiny filozofie jako u nás. Praxe ukázala, že tak všichni získávají užitečný odpich nejen pro obory přírodovědecké, ale i ryze technické.

S výjimkou jednoho semináře řecko-katolické církve tato klíčová zásada se neobjevuje v žádné jiné denominaci. Proto ji lze chápat jako unitářský vklad do globálního náboženství 21. století. Není tak bezvýznamný, jak by se mělkému pozorovateli mohlo zdát. Tento zdánlivě prostý, nekontroverzní a neškodný výrok je ve skutečnosti radikálně revolučním teologickým postojem. Sedmý článek nás vyzývá, abychom projevovali úctu vůči světu, v němž právě žijeme, ne světlým zítřkům marxistických blouznivců, ani jinak vysněnému budoucímu světu, který moudře a spravedlivě bude řídit neviditelná ruka trhu. Jde o příklon k podivuhodnému, ba přímo zázračnému světu každodenní zkušenosti. Ta nás vyzývá, abychom chápali svět jako reflexivní a vztahový spíše než hierarchický, i když v naší společnosti hierarchii se podřizujeme a to i v demokraciích, nejen v absolutistických režimech.

Sedmý článek naznačuje, že jsme ve světě, v němž centrem není ani Bůh, ale ani lidstvo; v němž středem je prázdnota (šúnjata), věčně plodné lůno, z něhož se valí bytí jako láva z kráteru sopky. Berme na vědomí, že svět ustavičných proměn, jehož jsme součástí, není nahodilý, ani se nepodobá kulečnicku, kde na sebe narážejí koule. Je to souvislé kontinuum, silové pole, kde jevy na sebe navazují - záleží na každé jednotlivě, na všem. Vyzývá nás, abychom převzali odpovědnost jak za celek, tak za jeho části, neboť ve vzájemně propojeném světě záleží na každé správné volbě či rozhodnutí. Vyzývá nás, abychom důvěřovali tvůrčímu evolučnímu procesu, z něhož se vynořujeme do bytí, který nás udržuje při životě a který nás proměňuje. Nabízí vizi v podstatě přátelského světa, kde posvátno se vtěluje do každého okamžiku, do každého aspektu bytí, do světa, kde Bůh je přítomen v každém okamžiku. Vždy podstupujeme riziko správné či vadné volby.

Napříště už nebude stačit doplňovat naše řídící řady mladými lidmi různého etnického původu, jak se tak dobře děje v našich sborech ve Velké Británii. Pomáhá nám to přijímat větší rozmanitost a ulehčuje nám v tomto etnicky širším kontextu snáze si navzájem sdělovat, kdo jsme a čemu věříme. Jim všem musíme dopřávat svobodu vytvářet si v rámci naší komunity svou vlastní teologii. Místní sbor je vhodná komunita, kde se nemusí ostýchat klást vážné otázky a vyslovovat nová hluboká přitakání životu, spočívající ve vědomí, kdo jsme a na čem nám záleží.

Všichni jsem poutníci na cestě směřující ke stejnému cíli.

Žijeme ve vzájemně propojeném světě, kde třepetání motýlích křídel v Pekinu může vyvolat hurikán v Karibiku a stoletou povodeň u nás. Nikdo nemůže tvrdit, že naše usilování o jednotu bude bezvýznamné. Nezbyvá než aby každý člověk převzal odpovědnost za současný stav světa. Za ztížených podmínek černého věku, kdy dharama

- spravedlnost přišla o tři nohy a bezmocně leží s nohou jednou, plňme své povinnosti i za situace, že zakladatelé unitářství jako Emerson, Fullerová, Channing, Peter Richardson a u nás Norbert F. Čapek nám nastavili laťku hodně vysoko. Zůstaňme věrni jejich zásadám i v konzumní společnosti.

Z pramenů unitářů-univerzalistů sestavil B. Merhaut.

Píseň o nevelké jistotě

Vlněním

chci se dostat ke koberci
co je *kouzelný*
a co létá
za *stříbřitých* nocí

Vlněním

chci se dostat
ku ohýnku
co již pěknou řádku let
skrývám si k *pookřání*,
kde sundám si i čepici
než přes uši
zpátky si ji vrátím

Vlněním

zasmušile
svým
dávným
nebem proletím, kde je jisté
že ještě najdu
hvězdy
svoje
v *jejich* místech

Roman Zeandrich Ernest

Zamyšlení nad neskutečností evoluce

Evoluční teorie nám tvrdí, že život se vyvíjí z méně dokonalých forem k dokonalejším, od horšího k lepšímu. Tento pohled je v podstatě správný a opodstatněný, jen je otázka, zda není při hlubším pohledu také dosti naivní. Nemám zde na mysli kritiku evoluční teorie vycházející z přesvědčení, že svět stvořil za 7 dní antropomorfizovaný křesťansko-židovský bůh.

Zásadním východiskem pro kritiku evoluce mohou být fyzikální objevy posledních několika století. Dosud objevené fyzikální zákony totiž žádné evoluci nepodléhají. Naopak, evoluce se jeví jako důsledek působení přírodních zákonů. Jsou zde tedy neměnné zákony, jejichž důsledkem je proměnlivá hra přírodních sil projevujících se na této planetě mimo jiné evolucí.

Zde ovšem dospíváme k logickému paradoxu. Jestliže v sobě zákony Vesmíru zahrnují evoluci, aniž by samy byly evolucí jakkoli dotčeny, pak jsou zákony nadřazeny evoluci a evoluce je neskutečná. Kdo může evoluci stanovit měřítko? Evoluční teorie je vlastně postavena na víře, že nové je lepší než staré.

Mohli bychom to vyjádřit i takto: Z čeho jiného mohl bůh stvořit svět, než sám ze sebe, když na počátku nic jiného než On neexistovalo? Pak ovšem svět nemůže být od Něj zásadně odlišný a evoluce je součástí božské Hry, kterou hraje sám se Sebou.

Neskutečnost kráčí ruku v ruce s evolucí i v tak racionálních oblastech jako je současná technika. Prakticky u všech nových technologií zjišťujeme, že nám nenápadně utekly některé zdánlivě nevýznamné parametry, že existují obtížně postihnutelné jevy s těmito technologiemi spojené, nacházíme nějaký rys, ve kterém jsou horší než ty staré „překonané“.

Evoluce je pouhým pomíjivým projevem Věčnosti. Když se honíme za fantómem evoluce, uniká nám věčná krása prostupující Vesmírem - a to je škoda.

ing. Pavel Sedlák

Věra Lejsková:

Konec civilizace v televizi

Bez nadsázky můžu říct, že jsem za svůj relativně dlouhý život byla účastna několika historických etap: prožila jsem několik -ismů, několik republik různých velikostí, bezpočet prezidentů, prvních tajemníků, předsedů vlád, generalissimů... Nyní mohu říci, že jsem se s hrdostí dožila konce civilizace.

To slovo hrdost ale není zcela přesné. Na jedné straně je sice potěšující, když si člověk uvědomí, že až tu nebude, nebude tu už stejně k vidění nic, co by stálo za řeč. Na druhé straně je v tom zjištění i kapka lítosti. Kam se poděla všechna kultura, všechny poklady umění nejrůznějších oborů s hrdostí po staletí předávané z generace na generaci? A co citlivé vnímání krásna v životě i přírodě? Neboť přece to, čím nás denně zahlcují televize Nova a Prima v hlavním vysílacím čase, to je pro mne konec civilizace.

Je to úpadek nejhoršího druhu, úpadek všech dosud hláсанých hodnot, úpadek všeho, co se ještě naivní a idealističtí pedagogové snaží vštěpovat do hlaviček a hlav svých svěřenců. Předkládat denně národu tetovanou sebranku, opilé exhibicionisty a pornohvězdy a vydávat jejich infantilní blábolení za div ne moudra klasiků, to je vrchol. Je to pohrdání publikem, podceňování jeho inteligence a urážení všech normálně myslících lidí.

Mohou říci, že se na to nikdo nemusí dívat, je docela možné, že se to někomu i líbí, ale televize jakožto mediální prostředek má přece také vychovávat... Ale jistě, vím, s blbým národem se dá lépe manipulovat.

Autorka je literární publicistka.

O Ježíšovi

Viděl jsem kdysi velice starou dřevěnou sochu Ježíše, snad z 12. století. Byl zde zobrazen v gestu mírně rozpražené náruče, usmíval se, vyzařovala z něj láska. Později ještě jinou dřevěnou sochu, mnohem pozdějšího data. Ukřižovaný, rozbitá hračka nepochopitelného Boha, obyčejný udřený člověk.

ing. Pavel Sedlák

Strom naděje

Vánoční strom je symbolem naděje. Tak jako pěstujeme ten strom, Takovým je i dítě. tak se také staráme o dítě. Dítě roste tak jako strom, Co stromu kořeny a dobrá půda, roste rovně a vzhůru k nebesům, to dítěti je rodičovská láska. když mu to podnebí dovolí, Jestliže je dostatečně Světla z hůry, když má dost světla a lásky. porostou oba, strom i dítě směle vzhůru k nebesům.

Neznámý autor, přeložil M. Mikota

Násilí z lhostejnosti

Pokud chce být jedinec platným členem této společnosti, nemůže se vyhnout určitému násilí. Násilí je v našem životě nejen nezbytné, ale také nevyhnutelné. Když jdou děti do školy, je to do jisté míry násilí. Děti se podřizují učitelům, učitelé se podřizují osnovám, slabší se podřizují silnějším, zaměstnanci se podřizují zaměstnavatelům. Když někdo zorá pole, když seje, nebo sklízí, dopouští se určitého násilí.

Pokud bychom nepřipustili tento druh násilí související se situací, do které jsme se narodili, vedlo by to k mnohem většímu násilí a ke znásobení utrpení - například v občanské válce. Je nás tady mnoho a často nám nezbyvá nic jiného než se smířit s omezeními, která nám byla dána. Zřejmě jde o **násilí z nezbytnosti**.

Existuje i jiný druh násilí, spojený s agresí a nenávisť, který se může projevit například terorismem nebo válkou. V podstatě jde o dobře známý patologický jev, se kterým jsme zde v Evropě udělali bohaté zkušenosti v mnoha válečných konfliktech a občanských válkách. S mírnou generalizací můžeme říci, že se jedná o **násilí z pocitu nadřazenosti a komplexů méněcennosti**.

Existuje však ještě třetí druh násilí, který bychom mohli nazvat **násilím z lhostejnosti**. Násilí z lhostejnosti je dnes všeobecně rozšířeným a přitom málo uvědomovaným jevem. Všichni dobře víme, že se dnes již nepěstuje obilí, neloví zvěř, ani nechovají zvířata, vejce již nejsou snášena. My na to vyztříli! Všechno se „vyrábí“. Kde se to vyrábí? Víme, ale většinou se chováme jako bychom nevěděli. Vlastně nechceme vědět.

Že tady máme koncentráky pro zvířata? - Jen když je maso co nejlevnější!

Že používáme spoustu látek, o kterých víme že skončí na skládce a že mohou být pohromou pro přírodu a nakonec i pro příští generace? - Nás se to netýká!

Že se drancují deštné pralesy? - Máme levné banány!

Že se drancují oceány? - Levné sardinky jsou důležitější!

Že půda ztrácí schopnost obnovy? - Vždyť přebytky zrní můžeme třeba spálit v elektrárně!

Denně vymírají živočišné a rostlinné druhy, které jsme ani nestačili poznat a které už ani **nikdy nepoznáme**. Je opravdu lepší cpát se hamburgery, zapíjet to coca-colou a večer se v televizi dívat na pitomou reality šou, která nemá s realitou kromě názvu nic společného?

Nejtrapnějším aspektem násilí z lhostejnosti je proměna člověka ve spotřebitele. Božská jiskra v člověku se projevuje tvorbou, láskyplnou péčí o své okolí, ne spotřebou. Lhostejnost se projevuje směnou smysluplného života za škodlivé náhražky.

ing. Pavel Sedlák

Ze světa náboženství

Je omyl domnívat se, že Turecko je nábožensky jednoduché a že vyznává jen islám. Dnes tam žije 20% křesťanů, většinou řecko-katolického vyznání. Turecky pro ně dosud vysílá Vatikán, jehož program je úzce konfesionální. Proto se tyto turecky mluvící křesťané obrátili na souvěrce v Dánsku, aby pro ně přes satelit zřídili televizní kanál, který by odpovídal jejich potřebám. Projekt se uskutečnil v rámci integrace EU, v tomto případě přípravy vstupu Turecka do EU. Kanál zatím vysílá 4 hodiny denně, ale počítá se s rozšířením podle připomínek posluchačů.

V Dánsku žije nezanedbatelná menšina muslimů, především tureckého a kurdského původu. Jejich víra je respektována, mají své mešity a školy. Děti hovoří dvoujazyčně, ale často jak hoši, tak dívky, chodí v tenkých pyžamových zvonových kalhotách, tak jako ve své původní vlasti. K tomu mívají bohatě vyšíváné blůzky na způsob moravských krojů. Tento oděv ve vlhkém a studeném počasí v Dánsku je zcela nevhodný, takže přes něj nosí teplé haveloky nebo pláštěnky.

Islám se tam přizpůsobuje hostitelské zemi. Není divu, že po sérii atentátů, které otřásly Evropou, imám jedné náboženské obce vystoupil s požadavkem, aby všichni duchovní v Dánsku působící si doplnili vysokoškolské vzdělání. Seznámí se tak se základy evropského práva a administrativy, ale i se zdravotním a hygienickým minimem, které mj. zdůvodní, proč obřízka děvčat je v EU zakázána. Rituální odstranění stydkých pysků (labia minora) způsobuje chronické záněty rodidel a má nepříznivý dopad na porod.

Perspektivně se tak zabrání, aby školy při mešitách řídili imámové z arabských zemí, z nichž někteří šíří nenávist k západnímu způsobu života.

Z BBC relace Zpráva o náboženství v červenci 2005 odposlechl B. Merhaut.